

Toelichting BenW-adviesnota

Onderwerp: Ondersteuningsaanvraag De Groene Vogel	Afdeling/team:	Milieu
	Afdelingshoofd:	Lommerse, H.C.J.
	Auteur:	Swinkels, E.M.C.
	Datum vergadering:	23 oktober 2017

1. Aanleiding

In 2012 is het burgerinitiatief De Groene Vogel (DGV) opgericht n.a.v. de landelijke prijsvraag 'de knop om'. Met het prijsgeld (€ 62.000) heeft DGV het project in de wijk Heyencamp in 2013 tot medio 2014 uitgevoerd. Vanaf medio 2014 t/m medio 2016 heeft DGV subsidie (€ 50.000) gekregen van de provincie voor het pilotproject 'verduurzamen 200 woningen'.

Vanaf medio 2016 tot heden hebben de activiteiten van DGV nagenoeg stilgelegen vanwege het ontbreken van actieve bestuursleden, maar ook vanwege het ontbreken aan budget voor een vervolgactie. Inmiddels heeft DGV enkele nieuwe personen gevonden die in het bestuur de kar weer willen gaan trekken. DGV heeft daartoe een projectplan ingediend en vraagt de gemeente om ondersteuning.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Het voorstel van DGV past in onze energiestrategie (waarin we streven naar klimaatneutrale gemeente in 2030 en naast duurzame energieopwekking de nadruk leggen op energiebesparing) en in de duurzaamheidsagenda (vastgesteld door de raad op 25 september 2017). In deze agenda is als actiepunten opgenomen: Acties opzetten (ism Energie coöperatie Joris Wekt Op en/of De Groene Vogel) om particuliere woningeigenaren aan te zetten tot verduurzaming woning. .

Het initiatief past in onze participatiefilosofie (coproductie).

DGV wil opnieuw opstarten met een nieuw bestuur en een aangepaste aanpak, maar kan zo'n aanpak alleen realiseren met financiële ondersteuning van de gemeente.

Doel voorstel:

- DGV een goede financiële basis geven voor een succesvolle herstart.
- Instemmen met het projectvoorstel De Groene Vogel Actief van 9 oktober 2017 waarin een aanpak wordt beschreven om particuliere woningbezitters aan te zetten tot verduurzaming van de woning.
- De raad informeren door middel van een RIB

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

Rol van de gemeente: faciliteren en participeren

Participatievorm: Coproductie

4. Toelichting

Eind mei heeft DGV een verzoek ingediend voor een financiële ondersteuning. DGV vraagt een bijdrage voor:

- Herinrichten organisatie;
- Het opstarten van het project DGV Actief (aanschaf middelen en applicaties, opleiding coaches, communicatiemiddelen (update website, promotiecampagne, e.d.);
- Uitvoering van het project DGV Actief gedurende 2 jaar.

Naar aanleiding van dit verzoek heeft diverse keren overleg plaatsgevonden met de voorzitter van De Groene Vogel omdat zowel de beleidsambtenaar als de wethouder van mening waren dat het aangevraagde bedrag erg hoog was (€ 75.000) en een te grote claim legde op het totale beschikbare duurzaamheidsbudget.

Op 9 oktober heeft de Groene Vogel een aangepast projectplan ingediend. De Groene Vogel vraagt nu een budget aan van € 14.675 om de organisatie te herstarten en om het nieuwe project te kunnen inrichten (vergelijkbaar met de ondersteuningsbijdrage aan energiecoöperatie Joris Wekt Op). Daarnaast vragen ze € 36.655 voor de daadwerkelijke uitvoering van het tweejarig budget. In totaal vraagt DGV dus € 51.330 aan.

Verschillen tussen oorspronkelijke en aangepaste aanvraag:

- vervallen 1 infraroodcamera, 1 endoscoop en 5 toolkits.
- vervallen huur vergaderruimte,
- het budget voor acties en campagnes verminderd,
- budget voor de organisatie vervallen
- onkostenvergoeding energiecoaches vervallen (deze onkostenvergoeding wordt gefinancierd uit de verwachte eigen inkomsten, zoals vergoedingen door bewoners-eigenaren en fee door bedrijven).

Het project DGV Actief

Aan het einde van het project moeten minimaal 1000 bewoner-eigenaars in Beesel door een energiecoach zijn bezocht voor een intakegesprek om ze bewust te maken, te enthousiasmeren en te adviseren over de mogelijkheden om door gedragsverandering en door maatregelen hun woning te verduurzamen en zoveel mogelijk energieneutraal te krijgen.

Aansluitend op de intakegesprekken kan de energiecoach een visuele inspectie van de woning doen (event. gecombineerd met thermoscan of spouwmuurinspectie) met rapportage. Hiervoor moet de bewoner-eigenaar betalen (=leerpunt uit vorige project DGV)

Er wordt zodanig gewerkt (in batches), dat niet meer dan enkele weken tijd zal zitten tussen het eerste bezoek en de rapportage (=leerpunt uit vorige project DGV).

Als bewoner-eigenaar besluit om (een deel van) de geadviseerde werkzaamheden uit te laten voeren kan DGV dit traject begeleiden. Voor de begeleidende werkzaamheden moet de bewoner-eigenaar betalen (= leerpunt uit vorige project DGV).

DGV wil zo snel mogelijk aan de slag om de tijdsperiode tussen de laatste activiteiten en de nieuwe activiteiten niet nog langer te laten duren.

Bestuurslid Frans Verbakel was voorheen ook al verbonden aan DGV als energiecoach.

De nieuwe bestuursleden (Ton Meijering en Peter van Rhee) zijn afkomstig uit het bedrijfsleven en hebben, meer dan de bij de vorige aanpak, een professionele en bedrijfsgerichte aanpak voor ogen. Participatie door energiecoaches wordt minder vrijblijvend. Er worden SMART afspraken gemaakt over de inzet en de resultaten. Regelmatig zal de voortgang worden besproken met de gemeente en zo nodig bijgestuurd.

Als de gemeente besluit om DGV te ondersteunen, gaat het huidige bestuur op zoek naar een extra bestuurslid om het bestuur verder te verbreden.

Nut van initiatief

Het is niet eenvoudig om een goed beeld te schetsen van wat het effect is geweest van de inspanningen van DGV tot nu toe. Eerder is al de evaluatie in uw college behandeld en daaruit kwam

naar voren dat er wel degelijk resultaten waren behaald, maar dat die enigszins tegenvielen ten opzichte van de verwachtingen vooraf.

In het kader van de Regionale Energie Alliantie hebben we een analyse gemaakt wat het effect is geweest van alle inspanningen in Noord- en Midden-Limburg. We hebben inmiddels de beschikking over een drietal relevante bronnen die indicaties geven over de gepleegde inspanningen door eigenaars-bewoners in de periode 2013-2016. Zie hiervoor bijgevoegde notitie 'Resultaten tot nu toe'.

Deze analyse geeft een positief beeld. Het lijkt er op dat de inspanningen van DGV tot nu toe voor DGV zelf niet zoveel hebben opgebracht qua inkomsten en erkenning, maar de inspanningen hebben wel een positieve impact gehad op de totale energiebesparing van de gemeente en op de lokale en regionale economie.

Aangevraagde ondersteuning

DGV vraagt voor alle activiteiten (herstart en uitvoering project voor de duur van 2 jaar) een budget van € 51.330,- incl BTW (zie bijgevoegde projectplan en projectonderbouwing):

Ik stel voor in te stemmen met de doelstellingen van het project en alleen op deze doelstellingen te sturen tijdens de periodieke overleggen:

- 1000 bewoners-eigenaren moeten door een goed opgeleide energiecoach voor een intakegesprek bezocht zijn;
- DGV begeleidt het proces van bewoners-eigenaren om energiebesparende maatregelen uit te voeren zo optimaal mogelijk en stuurt het eventueel bij.

Ik stel voor om DGV te ondersteunen met een totaal budget van € 51.330 conform het bijgevoegde verzoek voor financiële ondersteuning.

Samenwerking met energiecoöperatie Joris Wekt Op

April dit jaar is de energiecoöperatie Joris Wekt Op opgericht. Eén van de doelstellingen van de coöperatie, te weten energiebesparing, komt overeen met de doelstelling van DGV. De coöperatie heeft al uitgesproken intensief te willen samenwerken, of zelfs te willen samengaan met DGV.

Dit zou ook logisch zijn, aangezien de coöperatie een verdienmodel heeft (gaat krijgen) door de opwek van duurzame energie. De winst uit deze tak zou kunnen vloeien naar de bespaartak, waar nauwelijks een verdienmodel in zit.

Wij hebben richting DGV aangegeven dat we er als gemeente de voorkeur aan geven dat beide organisaties gaan samenwerken, omdat het efficiënter is om met één organisatie samen te werken, afspraken te maken en te ondersteunen.

DGV heeft aangegeven dat op korte termijn een samengaan met de coöperatie nog niet aan de orde is. De oprichting van de coöperatie is zeer recent en de coöperatie is op dit moment bezig met intern alles op de rit te krijgen en met het opstarten van een eerste opwekproject.

DGV vreest dat dit voor hen vertragend zou werken. Ze willen geen onnodige tijd verliezen met overleg over een mogelijke samenwerking en snel van start met een eigen besparingsproject. Het heeft volgens DGV al te lang geduurd voordat er, aansluitend op de vorige projecten, weer bewoners-eigenaren door de energiecoaches bezocht gaan worden en daar weer verdere activiteiten uit ontstaan.

Op langere termijn sluit DGV een samenwerking met DGV zeker niet uit.

5. Visie Blij in Beesel

Het initiatief valt onder diverse thema's van Blij in Beesel:

- **Bedrijvigheid:** DGV werkt samen met een aantal lokale bedrijven. Activiteiten die voortvloeien uit de aanpak van DGV, kunnen voor de lokale economie (bouw, installatiebedrijven en detailhandel) een stimulans betekenen doordat eigenaar-bewoners gaan investeren;
- **Samenspel:** DGV is een lokale Stichting door en voor inwoners, die intensief samenwerkt met diverse

- organisaties (waaronder energiecoöperatie Joris Wekt Op, bedrijfsleven en de gemeente);
- Fijn wonen: Het project van DGV is gericht op een duurzame en energiezuinige leefomgeving. Activiteiten die verduurzaming van woningen stimuleren, verhogen ook de courantheid van het woningenbestand;
 - Saamhorigheid: Stichting DGV bestaat uit betrokken inwoners in zowel bestuur als in de uitvoering (energiecoaches) die andere inwoners willen warm maken voor energiebesparing in hun directe woon- en leefomgeving.
 - Gemeente in gemeenschap: de Gemeente werkt met DGV samen om het project succesvol te maken. De rol van de gemeente is hierin vooral faciliterend richting DGV.

6. Integrale afstemming

Eerste aanvraag afgestemd met de strategisch medewerkers Esther van Herpen en Jan Symons

- a. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie en Apropos)

DGV zorgt zelf voor communicatie van de Stichting, maar de gemeente zal DGV actief voor het voetlicht brengen (bv via Gemeente-Info, volgende duurzaamheidskrant en berichten social media delen).

Vanuit de gemeente worden per batch de eerste aankondigingsbrieven verstuurd naar eigenaar-bewoners.

- b. Financieel

Het voorgestelde budget € 51.330,- kan worden betaald uit het budget van € 300.000 voor duurzaamheidsmaatregelen dat in het kader van de jaarrekening 2015 is opgenomen in de investeringsreserve en kan worden afgeboekt van 672300 34790 taak 724 (duurzaamheidsbeleid).

- c. Juridisch

- d. Collegeprogramma

- e. Risico's

7. Toegankelijkheid

Het op een goede manier verduurzamen van een woning is vaak een ingewikkeld proces, waarbij veel woningbezitters door de bomen het bos niet meer zien. Uiteindelijk gaan veel woningbezitters hierdoor niet over tot het nemen van maatregelen.

Via het project van DGV worden woningbezitters geholpen met de aanpak van verduurzaming waardoor de toegankelijkheid tot verduurzamingsmaatregelen eenvoudiger is.

8. Duurzaamheid

Het project draagt bij aan het beperken van de energievraag binnen de gebouwde omgeving. Dat heeft zijn invloed op het verminderen van totale energiegebruik binnen de gemeente. Alle energie die je bespaart, hoef je niet elders duurzaam op te wekken. (Planet)

De woningen van deelnemende eigenaren worden comfortabeler en de individuele energiekosten gaan omlaag (people)

Daarnaast draagt het project bij aan de courantheid van woningen. Woningen met een hoger energielabel worden gemakkelijker en voor een hogere prijs verkocht. Het project wordt uitgevoerd met inzet van lokale bedrijven, waardoor een stimulerende werking ontstaat voor de lokale economie. (profit),

9. Voorstel / advies

- Instemmen met de doelstellingen van het project De Groene Vogel Actief en tijdens periodieke overleggen alleen sturen op deze doelstellingen.
- Instemmen met het financieel ondersteunen van Stichting De Groene Vogel voor de herstart van de stichting en voor het project De Groene Vogel Actief met € 51.330,-.
- De raad conform bijgevoegde RIB informeren over het besluit van het college